

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

"1/2" 1 " 60 "

"1/4" — 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

"1/2" 3 "

—0—

Numeri singuratici se vënd
In Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

—0—

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foi: Dr. E. DĂIANU

Cu 1 Ian. începe nou abonament

la

„Răvașul” Pe 1/4 de an costă 90 fil.
"1/2" " " " 1.60 "
"1" " " " 3.60 "

Lenea noastră.

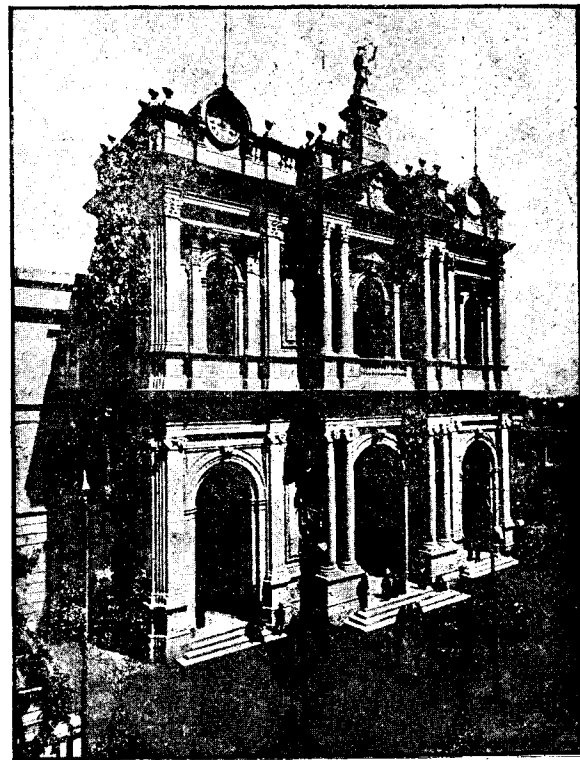
Iac'așa, dragii mei, suntem cam leneși, cam iubitori de hodină și de nelucrare. Vă miră doară oți vă ustură în suflet vorba asta? Nu vă mire, fraților, ci mai bine vă toarne în suflet mai multă tragere spre muncă și mai multă priință pentru hărnicie și pentru trebile și năravurile bune. Răul și păcatul, încuibat odată acolo înlăuntru, nu-l stirpești cu vorbe moi și trăgănite, ci cu plesnituri aspre și indesate. Rugina prinde iute ferul, dar anevoie se desprinde de el. Firile rău croite și oamenii neisprăviți la minte și la suflet, cum suntem noi mulți, sunt cuiburi potrivite, în cari năravurile rele și spurcate puiază roilul lor mârșav de păcate și rele. Răul răsărit și crescut îl poți stirpi numai cu fer și cu foc, dacă n'ai avut îngăduința și priceperea a-l opri pe ușor și pe în-delete atunci, când nu și-a fost implântat rădă-cinile în carne și rugina în suflet.

Da, dragii mei, suntem leneși. Stați numai și cumpăniți bine și o să vedeți, că nu-s tare cu greș la vorbă. Nu vreau eu să zic, că cătu-i ziua de lungă stăm întinși la soare; ori că unel-tele de lucru le mănca rugina și negrija noastră, ori că ogoarele și moșiile noastre rămân nearate și nesămănite, că le stirpește rodnicia lenea și trândavia noastră; ori că nu ne-am îngrijii, ca să umplem coșarele cu belșugul țarinii, când dă D-zeu sfântul roadă; ori că doară la adecă ne-ar fi lene să sorbim din tierul plin și să sugem din ploscuța țuică cu aghiazmă de cea necurată. Nu, feri Doamne, nu vreau să zic mirozenii de estea; nu mă rabdă sufletul și, pe de asupra, nu mi-ați îngădui nici dumneavoastră.

Că, ce-i modru, lucrăm noi, de numai Tătăl cel din cer mai ține poate'n socotință vânzoleala

și sbaterile noastre în brazdă și la muncă. A ținea cu latul palmii atâta hăram de guri ce nu știu alta decât să-ți hopăiască truda și agonisita, a plini lipsurile așa de multe ale căsii și a muieretului din casă, și pe deasupra a-ți acoperi sumedenia de cheltuieli, ce ți-le svârle în spate mila înrăită a domnilor, — zău, că nu-i lucru așa ușor, pe care să-l poți isprăvi cu mânilor'n șold ori pufăind din pipă: foamea îți aprinde paie în cap și jucuțaii îți pun sulita'n coaste. Și caută, omule, să fii sprinten și harnic, cel puțin atât, cât te îngăduie nojițele dela opinci și baierile dela șerpar. De ai avea și numai pietrii, și pe acelea ar trebui să le silești să-ți aducă hrană și bani. Gurile și sbiciul îți stau la spate: sila îți scutură blana și-ți scarmână penele, de voie de nevoie. Da, suntem destul de harnici, pentruca să câștigăm atâta cât ne cere traiul și cât așteaptă dela noi trebuințele stăpânirii. Cât stăruim la sapă, la plug și la coasă știm să fim zoritori și cu îndemn la muncă, — soarele ne află'n brazdă și nelasă tot în brazdă, — dar, svârlite aceste unelte din mână, pierdem cumpăna străduințelor și a hărnicii cu spor în trebile mai mici: nu știm prețui vremea ce ne prisosește dela trebile mai mari. — Poate veți clătina, bănuitori și nelămuriți, din cap; — dar așa e. Ne spetește hărnicia în lucrurile mari dar în cele mici, cari picur de picur măresc do-bânda și câștigul gospodarului chibzuit, suntem leneși. Și suntem leneși, pentrucă nu le știm prețui în de ajuns. — Nouă ne plac numai trebile și lucrurile, cari își varsă gărlă bielșugul și câștigul în pungi și'n hambare, dar trebile mici in-deletnicirile mărunte, nu ne plac, pentrucă câș-tigurile lor sunt mărunte și târzii, iar nouă ne place să măsurăm tot cu miera și cu găleata.

Cu atâta ne putem mângăia însă, că lenea asta n'o naște ura de lucru și de muncă, ci mai mult nepriceperea și prostia noastră. Dar nădăj-duim, că prostia vom sili-o să-și mute șatra în alte părți, și atunci și lenea își va pierde urma.

Biserica din »Valle di Pompei«.

»El este Domnul«.

— Conferențe pentru inteligenți. —

De Dr. Ottoear Prohászka.

(Continuare).

Să nu fiu rău înțeles. Noi nu tăgăduim, că știința, în cercul seu, ne-a îmbogățit cu minunate succese; noi ne ridicăm înse împotriva acelei cu-tezanțe, pe care o vedește cercetarea empirică, când pretinde a petrunde adevărurile cauzelor fi-nale și caută a cuprinde tronul adevărului dum-nezeesc. Nu acolo e locul științei. Până ce ea șede pe acel tron, e un uzurpator și tiran și pricinuește pierzarea multor suflete. Coboare-se de acolo și slujască întru muncă rodnică omenimea. Conducă-o în tainele naturei, înroducă-o în tinda nemărgi-

FOIȚA RĂVAȘULUI

Un vis nenorocit.

Sunt numai amândoi bătrânii.

Nenea Toader cu luleaua sub mustața colilie, răzâmat pe mâna dreaptă, șade după masă. Plete ninse i-se revarsă pe umeri. Privirea i-se perde în rotocoalele de fum, ce se înmlădie pe sub podelele negrite. Lângă fereastra mică, mărturie a vremilor trecute, — adusă de spate, cu fața suptă, ochii pitiți sub dunga frunții, lelea Dochiță, în-moaie în restimpuri firul, ce se prelungeste din caerul de lână balană. Sfărăiturile fusului se perd domol, îngânându-se cu morăitul leneos a mo-tanului lungit pe prag. Afară amurgește. Un zuzuit de frunze, tălângi ce mor în depărtare, ci-ripitul paserilor gureșe e tot ce taie liniștea. Moșneagul de după masă, așaza în șerpar pipa stânsă acum, apoi glasul lui domol, bătrânesc taie tăcerea sălășluită în odăița scundă.

»Dochițo! eu nici nu ți-am spus ce vis am avut. Dar nu mă pot rabda. Și gândești, că-i fă-cătură, un gând, cineva, îmi spune, că visul e drept. Il văzusem pe el, știi tu, pe lancu. Parcă acuma îl văd. Lungit în șanț, cu părul lui stufos plin de mocirlă, ochii deschiși inecați în sânge și oh! mi silă să-ți și spun, amândouă picioarele frante din șold. Nu știu, ca pământul cum a ajuns acolo, Eu — parcă treceam pe acolo cu căruța — mergeam la Ocnă la târg — ce șo-denie Doamne — și când l'am văzut nu știam ce-i de mine. Sura sforăia cumplit. Căruțul trozne-a. Eu înlemniseam. Mai știu apoi, că Sura s'a smâncit,

a luat-o în galop și lancu a rămas acolo neîn-gropat. Asta m'a mahnit rău. Ș'apoi... m'am trezit.» Liniștea reintră. Moșneagul apucă măneca che-meșii și zvântă o lacrimă furișată sub gene, Bă-trâna cu mânilor aduse pe genunchi asculta dusă. Buzele-i adunate acum se desprind. Graiul ei slăbit, dar curat curge în tăcerea mută. »Prea mult te-ai gândit la el, prea mult de tot! Toată noaptea te-am auzit zvârcolindu-te, ba într'un rând te zbăteau ca un pește. Am vrut să te trezesc, dar te-am lăsat. Apoi las Toadere, că nici vi-surile nu-s toteauna drepte. Mai în iarnă nu vi-sasem eu îngropăciune la Anica noastră, știi că îți spuseseam — și mulțumesc sfântului nu s'a întâmplat. Mai știe voia Tatălui ce-i și cumu-i«.

— Mă cuprinde jalea, când mă gândesc la el — reîncepe Nenea Toader.

— Lasă-l Toadere în voia Celui de sus, că-i bun și milostiv, ș'a lucra sfinția sa, cum o ști mai bine.

Nenea Toader rămâne mut. În odaie liniște. Pe sub fereastră cloca cu un cărd de pui cloncâne grăbit. Glasurile ascuțite ale puilor se perd, amestecându-se cu mugetele duioase ale vițelilor din ocolu vecinului Niculai. Furca se deslipește de sub grindă și-și reia sălașul de după ușă. Glasul dureros, ascuțit ar puilor însoțește pe lelea Dochiță. Puii cer cină pe limba lor...

Moșneagul rămas singur, își pleacă capul nins de ani... Icoane se deslipeșc din negura trecutului. Se arată sfioase, apoi se retrag, urmate de altele, făcându-l pe moșneag să-și revadă cu ochii minții copilăria, juneța, bărbăția. Toată viața din vremi mai vechi... Eată, o umbră deslușită apare... o femeie înaltă, încheagată, în fața căreia

se oglindește mulțumirea și fericirea... pentru cei doi feciori ai săi, Toader și lancu, fala holteilor... Icoana asta iubită se șterge.

Eată acum îi apare, Moș Floare, tatăl său...

Om cumpănit, destoinic și harnic la lucru. Român bine legat, cu părul azvârlit în unde bogate pe umeri. Cămașa cu mâneci largi. Cioboate scurte, pururea de azi unse. Față plină, mustață tunsă deasupra buzei. Gospădăria lui Moș Floare s'arată și ea. Căsuța mică — de frunte în acele vremi — apare în un colț. În stânga căsuței grajdurile tixite de boi, namile ce scot brazda de un cot. Mai spre fund șurile pline alături de să-castrele de fân... tot de anu trecut. La fundul casei cocinele, alături cloceie domolesc cu glas domol un riu de pui, pintre cari cocoșul împin-tenat, fălos de ceata lui, pășește rar și vestește lelii Ană, că are lucrători cari o așteaptă. La dreapta de fântâna cu troci lungi, e poarta împletită din curpen, în fața căreia e podmolul de șezătoare a fetelor și flăcăilor, din coptu bos-tanilor până în căratu otăvii.

Eată, ograda înviată eară. Patru pluguri, cu a lui lancu în frunte, în scârțeit lin, tânguios, răsturnate pe cobilele de acat, sunt înghițite de poarta strâmtă. Uite, vacile aleargă mugind spre ocol, iar lelea Ana cum mănecile peste cot abia mai ține șuștarul folticos. O clipă și apoi aceste icoane dragi, a unui trai vechi, se șterg, se preling, pier. În odăița se scurge un oftat prelung și nenea Toader își razimă acum mâna stângă în colțul mesei proptindu-și capul.

Alte icoane se deslipeșc. Se vede pe sine însurățel alături de lelea Dochița. Apoi se ivește moș Floare — tatăl său — lungit pe laviță, în-groparea lui cu șapte popi; după o săptămână

nitului și apoi spună: omule, acum are să urmeze pasul cel mai însemnat: *Crede!*

Știința nu e altceva de cât reflexul unei conexiuni transcendente; ea nu ne explică existența, dar ne pune în fața nemărginitului. Aci apoi preia altcineva conducerea. O preia trimisul lui D-zeu, pre care Domnul l'a încredințat ca să ne treacă prin noaptea luptei, suferinții, morții a îndoielii și neînțelegerii, lumina vecinicii. El ne vorbește de viață, de bucurie; el e rază de soare, dar pe urma lui nu e veștețire. El propoveduește nădejde vecinică, nu desperare. El își zice ziuă, nu noapte; și se făgăduiește bun, nu reu. De aceea e de noi! Noi sintem fii zilei, nu ai nopții; nu negațiunea, ci dragostea ne a născut pe noi. Aceasta o și simțim noi. De aceea ne a zis'o cu încredere:

»Cutezați, eu am învins lumea« A *Invins*, cum învinge raza soarelui asupra colorilor, pe cari le înviează; cum învinge picurul de rouă asupra potirelor de flori, pe cari le deschide; le deschide, nu cu clește de fier, ci cu dulce sărutat.

Apostol și păstor al sufletelor noastre, el ne întinde un scut de apărare; scut țesut din fire de lumină, ca să nu ne poată strica întru nimic capul de Medusă al îndoielii. El umple pe credincioșii sei de cinstire și adorațiune față cu nemărginitul D-zeu; îi învață să se roage, îi învață o rugăciune, al cărei cel dintăiu cuvânt, încă e lumină și viață: *Tatăl nostru!* Ne pune sub stăpânire dumnezească, dar ne scutește de conștiința grozavă, că viața e fără de rost: o putere providențială și mântuitoare este Domnul nostru!

Ce slujbă prețuită este acesta! Slăvitul Christos, cu mărimea adorabilă a sufletului seu ne inspiră simțul supunerii omagiale. Ce slujbă! Cu adevărat poate zice D-zeu despre El: Șerbul meu ești tu, în tine me voiu preamări. De acea și *Tolstoi* numește așa de frumos pe Isus Christos: șerbul lui D-zeu.

Fraților, fraților întru șerbie, priviți în fața ântăiu Născutului. Privirea aceasta vă înalță și vă nobilitează!

Nietzsche numește pe Christos sclav, dar nu are drept. Sclavul e în lanțuri și nu trăiește din inspirațiunea dragostei. Christos însă din aceasta inspirațiune viază și spre dragoste ne crește.

La Domnul nostru toate înfloresc dragoste, chiar și șerbitutea, pentru că se sevrșește întru dragoste. Dar Isus Christos nu propoveduește numai slujire, ci fericire. Fața lui Christos, în stilul bizantin, bate în fața aceea care s'a schimbat pe muntele Taborului. De aceea slugim lui D-zeu, pentru că suntem făpturile lui, El înse ne-a zidit din dragoste spre fericire. Ori cine îi slugește deci cu credință va fi fericit.

a lelii Ana — mamă-sa, — mai storc un oftat prelung.

Uite-l pe dânsul gospodar. Iancu holtei, vrea să se însoare. Fată harnică, cuminte, frumoasă ca Leana lui moș Sandu, n'are nime. Și Leana, neam de frunțași ar fi mers după Iancu, dar lui Iancu nu-i plăcea, ci ia pe Măriuca lui Cozma, frumoasă, cu ochi șireți. Toader l'a sfătuit să n'o ia, că era fata lui Cozma, cel ce țipase trei muieri, Iancu nu asculta, ci ia pe Măriuca. S'a făcut ospăț mare și frumos. Patruzeci de călărași și două steaguri! Apoi de! Au avut de unde-l face! Când a reposat bătrânul doispneze boi frământau bătătura. N'a ascultat Iancu de Toader, dar a pățit-o. După un trai de un an Măriuca îl lasă și fugă. Bag sama avea cui sămăna! Iancu o duce rău, dă la beție. Se strică de tot.

Un zgomot, pisioul oborise o ulcică, deșteaptă pe nenea Toader. Icoanele, în cari își retrăise traiul trecut, se sfarmă, se tocesc, pier.

Trudit acum, își alină neliniștea din suflet în un oftat adânc, chiar dela inimă. Inerose binișor, un freamăt tainic, lin acopere totul, ca un lînțoi, pe carele îl sparge din când în când hămăitul vre-unui căne și glasul lelii Dochiță, din tindă, gonind pisioul neastâmpărat. Amorțit moșneagul se scoală, face înapoi pletele ce-i curg pe umeri și se mișcă spre ușă. Afară porțița se izbește grăbit. Burcuș latră răgușit și niște pași s'apropie de casă în tropote îndesate. Popa Ion absolut de ieri alaltă ieri trece pe pragul înalt al badii Toader.

— »Bună sara, nene Todore!«

— Mulțumesc D-tale, Domnule Părinte! Uite, ce cinst-mi faci, D-zeu te țină, că mult

Omule vine în lume cu semnul șerbului pe față, ca orice creatură; el simte pe ființa sa cătușile legii morale, dar le poartă conștient, ca să-și mântuiască sufletul. Fiecare îngenunchere a noastră e un paș pe cărarea fericirii; fiecare umilire deșteaptă setea premării. (Va urma.)

Trad. Dr. E. Dăianu.

Crestături.

— **Armele preotului în veacul al XX-lea**, studiu ce apare în »Telegraful Român«, din Sibiu, este o lectură plină de idei originale, manifestarea unui spirit viu, genial, în care darul Domnului se vedește lucrând aievea. Autorul, episcopul italian din Cremona, se vede făcând parte din acea generație de elită, care în toate timpurile, mai mult sau mai puțin număroasă, dar necentenit, a împodobit biserica lui Christos. Ne cade bine tuturor văzând concepțiuni nouă ale vechiului adevăr, intrând în niște orizonturi largi, cari ne înalță sufletele. Și ne cade cu atât mai bine, că cetim aceste adevăruri strălucitoare într'o limbă românească frumoasă și în coloanele unei foi, de o vreme altcum foarte bine îngrijită — care mai de mult numai cu vorbe de dispreț se uita spre câmpia, din care acum culege mândre flori. Într'un timp, când bărbați de cultură largă și de poziție înaltă, cum este d-l Ales. de Mocsonyi, se ocupă cu drag de raportul dintre știință și credință, ținând a statori la inteligenții nostri echilibrul folositor și fericitor dintre ele, negreșit că preoțimea noastră, să caute ca să se înzestreze cu arme corespunzătoare veacului în care trăim. Eată de ce am început și noi să publicăm din scierile episcopului *Prohászka*, care ca și fratele său în Christos, dela Cremona, strălucete de toată lumina geniului și strălucirea aceasta se vedește pe fiecare pagină și licurește din fiecare cuvânt a lui. Când inimile simțesc la noi plăcerea de a privi aceste lumini ale genialității omenești și se deschid la revărsarea lor, e semn foarte bun.

Eată de ce dorim, ca foile bisericești să urmeze pornirea aceasta. Ne gândim mai ales la noua foaie bisericească, »*Păstorul sufletesc*«, din Șimleu, care prin firea sa e chemat a slugi clerului nostru cu ideile corespunzătoare lipselor de azi, cu armele preotului în veacul al XX-lea. Răsărit din însuflețirea alor trei preoți tineri, rivnitori de cinstea casei Domnului, și încă într'un mediu unde atmosfera părea mai apăsată și mai apăsătoare, apariția acestei foi, — faptul de sine, — încă e un semn bun al *remașterii culturale*, care adie și se zorește peste tot neamul nostru. Remâne numai, ca frații aceștia însuflețiți să-și deie seamă de curentul modern al literaturii române și potrivindu-se lui să slugească pe deplin sfintei biserici române, care nu poate să se izoleze de viață, ci trebuie să o dirigeze cihar, cum făcea oare când singură, ear acum ar avea să o facă alături cu alți factori, dar pe unele terene tot conducătoare. — Va trebui să ne ocupăm cândva deosebi cu »*Păstorul sufletesc*«, de ocamdată îi recomandăm să se orien-

mi drag de D-ta. Ce veste-mi mai aduci? Haide Dochițo, de pune un ștergar curat pe un scaun, să șadă părintele.

— Apoi, iacă nene Toadere ț-i-o venit o carte. Am venit să o aduc chiar eu, că servitoriul nu-i acasă, iar eu mâne mă duc la oraș și să nu întârzie cartea.

— »Spui, că mi-o venit carte? O fi dela Iancu din țară! Desfă-o iute părinte, că mi-e dor tare să aud veste dela el. Aprinde, Dochițo, lumina cea de său!«

Lumina umple casa, resfrângându-și razele pe fețele celor doi bătrâni. Plicul se desface. Un foi de hârtie, cu slove mari violete, se despătură între degetele albe ale popii Ion, care își drege glasul tușind și rostește tare:

»Eu subscrisu, stăpânul lui Iancu Vălean din Ardeal, fac cunoscut rudelor lui, că amintitul slujbaș al meu s'a aflat zdrobit de trenul de noapte din 16 luna de față în modul cel mai grozav. Precum să crede însuși și-a voit scurțarea zilelor, pentruce, nu se știe. În timpul din urmă a trăit foarte retras. O durere se vedea întipărită pe fața lui. Adresa pe care scriu am aflat-o între lucrurile mortului. D-zeu să vă mângăie. Tache Filipescu, arendaș«.

A. Melin.

Ghicitori populare.

Ce-i pătură și nu-i plăcintă?

Сара.

Mititica, vai de ea!

Șede într'un vârf de nuia.

Алуна.

teze bine, și să nu peardă din vedere studiul ce se publică în »Telegr. Rom.«, care ar fi vrednic să se publice și în volum separat.

— **După un an** dela căderea partidului liberal, prin faimoasele alegeri dela 26 Ian. n. 1905, — situația politică, întră acum, prin audiențele dese ale contelui *Luiliu Andrássy* la Maiestatea Sa, într'o fasă nouă, care foarte probabil se va sfârși cu venirea coaliției la putere. După atâtea șerpuieli rătăcirile de un an se vor opri lângă oala cu carne a puterii, din care cei mai de aproape se vor hrăni și se vor restaura pentru multele hărțueli patriotice.

Cât, pentru noi Români — vom vedea când vom avea ziare mai multe, că ce vom face.

Dela frați la frați.

— **Din Bucovina**, din dulcea și mândra grădină a pământului moldovenesc de ieri-alaltăieri, încă ne vin vești îmbucurătoare. Toți luptătorii s'au împreunat în un singur partid politic, în fața primejdii de cutropire cu care-s amenințați din partea Rutenilor hrăpareți, s'au topit vrăjbele și nemulțămirea personale și a răsărit mândru ca un semn de prorocire bună, gândul înțelegerii și al muncii frățești contra primejdii comune. Reprezentantii partidului național — în vederea străngerii tuturor puterilor în o singură tabără de luptă — au îndreptat cătră tinerimea română de acolo un apel călduros și părintesc, în care-i roagă să pună sfârșit certelor ce se pare, că sunt între cele trei societăți ale lor și în înțelegere cu toți să lupte spre izbândirea aceluiaș ideal. — Acest glas de chemare părintescă, credem, că va afla răsunset în inimile tinerimii bucovinene. În inimile tinerimii noastre de pretutindeni nădăjduim, altfel, că vor răsări cu vremea gândurile de înțelegere frățască, de hotărare bărbătească la luptă.

— **Frații din Basarabia** stăruie tot mai aprins pentru câștigarea drepturilor ce li-se cuvin. Dovadă sunt cele două foi românești, ce apar în Chișineu și dovadă e aceea, că în nordul Basarabiei, în mai multe biserici, s'a și început săvârșirea slujbei în limba românească. Un luptător frunțaș din Basarabia, avocatul *Em. Gr. Gavrilă*, a publicat de curând în o foaie rusască din Chișineu un articol foarte temeinic și însuflețit, în care spune, că românii sunt cu credință cătră împărăția rusească și nu vreau dărăburirea ei, fără vreau, ca străvechile drepturi și așezăminte moldovenești, după cari s'a cărmuit mai nainte aceasta țară și cari au fost chezeșuite chiar prin chrisoavele din 1812, când s'a adaus aceasta țară la Rusia, să fie recunoscute întru toate și să li-se îngăduie să se desvoalte amăsurat firei lor naționale. Arătând chipul mârșav în care guvernele Țarilor rai au călcat în picioare scutițele și drepturile acestei țări, însuflețitul luptător își încheie articolul cu următoarele cuvinte, în căldura cărora pare că pălpăie flacăra ce ne luminează în clipele de intrariare sufletească, cele mai dragi visuri ce le avem:

»Da, nu avem nobilime națională, unită prin viață și istoria comună cu poporul în luptă, pentru drepturile și libertățile lui; — cultura țării n'a creat nici burghezie națională.

Ast-fel poporul, națiunea a rămas fără apărători.

Și națiunea s'a izolat în durerea ei mută și împreună cu vechile chrisoave a domnilor bătrâni, închise n lăzi cu o sută de lăcăți și-a păstrat în suflet toate nestimatele daruri, limba, simțimintul național. Țaranul nostru nu se înțelege pe sine decât ca »moldovan«, »român«, împotrivindu-se cu îndărătnicie, tuturor încercărilor de desnaționalizare simțind în sufletul lui, așteptând că a veni odată vremea lui, vremea nouă, viața nouă.

Viața nouă! Ea se apropie: toată atmosfera înconjurătoare, înălțarea sufletelor, însuși aerul Rusiei și al vecinei Români au început să trezească dorul de libertate și simțământul național. Poporul a început să diferentieze din sânul său un *tineret* cult, idealist, plin de dragoste pentru neam, curat sufletește, care simte în sine pe fii unei țări de români, pe cari nu-i vor putea cumpăra asuprașorii.

Iată cine sunt apărătorii noștri, iată cine se va ridica pentru popor, pentru drepturile lui sfinte! Înături dar înaintea popoului, în fața fiilor sei aleși!

Poporul nostru are pentru sine cuvântul nobilului popor rus, ridicat în contra asuprașorilor, cuvântul reprezentanților zemstvelor și orașelor din întreaga Rusie, sub ecrotirea căruia cuvânt vor intra cele două milioane de români din Basarabia.

Drepturi, libertate, viață națională!

Viața nouă!

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Direcțiunea »Economului«** a ținut în 31 Ian. o ședință plenară, împreună cu comitetul de supraveghiere. Sub presiunea d-lui Vas. Almășan, și fiind de față aproape toți membri din Cluj și din afară de Cluj, direcțiunea a statorit conturile de încheierea anului 1905 și bilanțul, care după criza grea la care a fost espus institutul, e cu atât mai îmbucurător, că se constată progrese favorabile în toți ramii de operațiune. Venitul curat este cu aproape 6000 cor. mai mare ca anul trecut. Cuponul s'a statorit, ca și până aci, tot cu 8% și se va plăti după adunarea generală care se va ține, probabil, în 24 Martie n. 1906.

După cercetarea și statorirea bilanțului și a împărțirii venitului curat, direcțiunea a ținut ședința sa lunară, care s'a continuat și după amiază, pertractând și hotărînd, aproape tot *unanim*, toate afacerile luate la ordinea de zi, și referate de dl Dr. Amos Frâncu, director executiv al »Economului«. Cu acest prilej s'au votat și beneficiile la masa studenților, la care au fost primiți 22 studenți universitari, și anume:

1. Ioan Bian stud. iur. 2. Constantin Bene stud. iur. 3. Vasile Boneu stud. iur. 4. Aurel Boteiu stud. med. 5. Iosif Comes stud. med. 6. Romulus Dumitru stud. iur. 7. Ioan Goron stud. iur. 8. Valer Hango stud. iur. 9. Simion Ille stud. iur. 10. Iuliu Măcelariu stud. iur. 11. Ioan Maior stud. iur. 12. Victor Motogna stud. fil. 13. Valeriu L. Negrilă stud. med. 14. Voicu Nițescu stud. iur. 15. Virgil Radu stud. iur. 16. Valeriu Roman stud. iur. 17. Virgil Rusu stud. iur. 18. Faust Sălăgean stud. iur. 19. Ioan Sabo stud. iur. 20. Petru Suciuc stud. fil. 21. Valeriu Suciuc stud. iur. 22. Eugen Tatar stud. iur.

— **Universitarii români din Cluj** invită la petrecerea cu joc ce se va aranja în sala dela »Hotel Central«, în 17 Februarie n. 1906. Inceputul la 8 oare seara. Intrarea: de persoană 2 cor. de familie (până la 3 membri) 5 cor. Venitul curat e destinat pentru Casina Română din loc. Ofertele marinimoase se vor cvita în publicitate și sunt a se adresa la cassariul: Vasile Cucu (Strada: Deák Ferencz u. 37.) Comitetul aranjator: Dr. Amos Frâncu preș. de onoare. Iuliu Dan președinte Iuliu Toșa vice-preș. Onisifor Soră vice-preș Vasile Cucu cassar. Ioan Sabo secretar. Aure Stoian controlor. Alexandru Vasu majordom Alexandru Pordea majordom.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

— **Pentru biserica din Aiud** a colectat On dn preot Valer Pop între credincioșii săi din Mănăstur 29 cor. Dăm numele celor ce au dăruit câte 1 coroană: Iacob Albu, Ioan Gorza, Ioan Florian, George Crișan, Vas. Oprea, Ana Borza, Teodora Selician, Iliana Costin, Palagia Costin, Ioan Costin, Maria Chiorian, Ana Buda, Vas. Borza Ioan Costantin, vād. Irina Pop, Ioan Murășan, Georgiu Irimieș, Ioan Ana, Valeriu Pop a dat 1 cor. 34 fil.

— **DI Stroe Belloescu** din Bărlad, care a dăruit pe sama noiei biserici din Cluj frumoasa sumă de 1000 cor. a dăruit de curund și pe sama catedralei din Sibiu 2000 cor. Faptele vorbesc.

— **DI Dr. Epaminonda Lucaci**, noul preot al românilor gr.-cat. din America, scoate cu începere dela 1 Ian. n. o foaie românească numită »Românul«, menită de a lumina și a povățui cu învățatură românească pe frații ce își caută pânea pe pământuri străine.

— **Pentru sporirea »Fondului Dr. Iosif Hodoș«** se va aranja în Brad, petrecere cu joc la 29 Ianuarie v. (11 Februarie n.) 1906. Intrarea: De persoană 2 cor. de familie 5 cor. Inceputul la 8 oare seara. Suprasolvirile să se adreseze direcțiunii gimnaziale din Brad. — Scopul »fondului Dr. Iosif Hodoș« infințat pe lângă gimn. rom. din Brad, e: a) da ajutor profesorilor dela acest institut, cari vor tipări vre-un manual, vre-o carte bună pentru instrucțiune; vre-o scriere de valoare literară, vre-o prelegere publică ori disertațiune, vrednică de a fi publicată în anuarul institutului nostru; b) da ajutor profesorilor, cari vor face excursiuni științifice cu scopul de a înălța nivelul învățământului dela institutul nostru. Mecenații neamului, institutele de credit și economii, st. absolvenți ai gimnaziului din Brad și toți binevoitorii sunt rugați să contribuiască cu obolul lor la sporirea »Fondului Dr. Iosif Hodoș«!

— **Balul filantropic** din Blaj în favorul »Fondului studenților morboși«, se va ține în ziua de Trei-Sfinți la 12 Februarie n. în sala »Hotelului Univers«. Comitetul aranjator: Dr. Ioan Rațiu, președinte. Eugen Pantea, secretar. Flaviu C. Domșa, controlor. Oct. Bonfiniu, cassar. Iacob Murășan, Ioan Fodor, Alexandru Ciura, Gavrilă Precup, Octavian Prie, Valeriu Suciuc, Agustin Caliani, Ioan Băgăian. Inceputul la 8 oare sara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 4 cor.

— **Concert** urmat de joc va aranja reuniunea română de cântări »Hilaria« din Oradea-mare, Joi la 9 (22) Februarie a. c. — cu concursul binevoitor a doamnei Gizela Popescu și a d-soarelor Nora Kiss, Eugenia Fășie, Lucia Plopu, Helena Șturlea, Valeria Venter, și Valeria Baba, — în sala mare dela »Arborele verde« (Zöldfa.) Inceputul precis la 8 oare seara. Prețul de intrare: pentru o persoană 4 Coroane, pentru o familie 10 Coroane. Suprasolvirile să se trimită la adresa casariului Ioan Petra, funcționar la »Bihoreana«.

— **La expoziția din București** vor lua parte, afară de Ungaria pe sama căreia se va clădi pe locul merit pentru expoziție un pavilion mare, încă și Austria și Italia. Austria va expune mai ales mașini și unelte economice. Participarea Italiei o dorește altfel călduros România întreagă, întărindu-se prin aceasta mai tare legăturile politice și economice între aceste două țări surori.

— **Necrolog.** Subscriși cu inima frântă de durere anunțăm, că bunul nostru soț, părinte și ginere *Toma F. Haneșiu*, secretar și șef-contabil al institutului de credit și economii »Făgețana« astăzi la oarele 6 dimineața, după un morb grav și îndelungat a decedat în Domnul, în etate de 43 ani. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă, Marți în 30 Ian. a. c. la 3 oare d. a. în cimiterul gr.-or. din Făget. Fie-i țarina ușoară și memoria eternă. Hermina Haneșiu născ. Schelegian, soție. Brutus, Hortenzia, Tiberiu, ca copii. Vād. Helena Schelegian, ca soacră.

— **Frumosul port al neamului nostru** își recupără iarăși locul de cinste în petrecerile noastre. După Blaj, unde se spune, că și dintre domni au fost mulți cari au înlocuit fracul și păpușii de lac cu cămeșile și opincile țărănești — urmează Brașovul și Abrudul, unde de asemenea se vor ține petreceri, în cari gingășia femeilor noastre va fi mărită prin fermecătoarea frumusețe a portului nostru românesc. Salutăm din suflet aceste porniri frumoase și naționale.

— **Petrecere cu joc** se va aranja la 12 Februarie 1906 st. n. sala școlii gr.-cat. din Gârboș-ung. Venitul curat este destinat în favorul școlii gr.-cat. din loc. Pentru comitet: I. Ramonțan preot, președinte. I. Caian învățător, cassar. Ioan T. Manciuc învățător, controlor. Inceputul precis la 6 oare seara. Suprasolvirile să primesc cu mulțămă și se vor cuita pe cale publică.

— **Cea mai mare bibliotecă din lume** se va deschide nu peste mult New-York. Două biblioteci mari, cunoscute sub numele Astor și Lenox, se vor împreuna la oaltă. Numărul cărților va fi de 4.500.000, în preț de mai multe milioane pe dolari. Pentru clădirea în care se va așeza biblioteca, s'a strâns un fond de 14 milioane mărci.

— **Jertfele socialismului** și ale învățăturilor smintit bucate de Jidănașii cu perciuni ori de alți străini răuvoitori, — se sporesc tot mai mult între oamenii nostri dela sate. După Eled, urmează Nándorhegy. — Lucrătorii dela fabrica de fer deacolo îmbătați de gărgăunii socialiștilor și de vinars, pe temeiul că unul dintre ei, Fazekas, a fost dat afară din lucru pentru ațitare, s'au pus toți în grevă, cerând reprimirea lui Fazekas și țiparea din lucru a celor doi soți cari le-au dat pe față planurile lor socialiste. Nemulțămiiți aprinși de cei răi și mulți dintre ei de băutură, văzând că nu li-se împlinesc dorințele, s'au năpustit asupra jandarilor: urmarea a fost 8 morți și 10 răniți. Trei dintre cei morți au fost români. Grăitoare învățatură pentru cei ce vreau să înțeleagă prăspătia spre care duce socialismul și beția.

— **Zorlențul mare** în 24 Ianuarie 1906. La producția teatrală aranjată de tinerimea rom. gr.-cat. din Zorlențul mare în 20 Ianuarie n. a. c. ar binevoit a suprasolvi următorii domni: Emil Tanádi forestier în Prebul 4 cor., Dr. Petru Mladin medic cerc. în Prebul 1.60 cor. Grigorie Pocreanu notar. cerc. 2 cor. Boros István sergent de jandarmi 5 cor. Kaszás Pál sergent financ. 2.80 fil. Petru Bălu preot în Zorlențul mic 1.60 cor. Augustin Șandru învățător în Zgribești 80 fil. Lucretia Popa 2 cor. Iuliana Popa 1 cor. Nicolae Ciuciună episcop 1.60 cor. Iulian Goia episcop 1 cor. C. Fischer 60 fil. Ioan Popăilă 80 fil. Constantin Novac învățător 40 fil. Iacob

István 1.20 cor. Adam Kohut 40 fil. W. Stern 80 fil. E Stern 80 fil. Nicolau Vogel 1.40. cor. Firu Groza 40 fil. Dănilă Mezin 40 fil. Dimitrie Drilea 40 fil. Dimitrie Romănu 40 fil. Pap János 80 fil. Schön Fr. 80 fil. Fillinger L. 20 fil. Ioan Friedrich 40 fil. Ioan Brazda 20 fil. N. N. 7 cor. Petru Bălăciuc 40 fil. Primească acești mărinoși domni mulțămă mea ferbinte. Pentru comitetul aranjator: **Iosif Popa** preot gr.-cat.

— **Contra Jidanilor**, cari sunt cea mai amenințătoare primejdie pentru dezvoltarea priincioasă a României, s-a alcătuit în București, la 1 Ian. n. 1906 o *ligă antisemită*, care va lupta cu toate mijloacele îngăduite de lege, pentru alungarea acestui popor din această sfântă țară. — Dorim cea mai deplină izbândă.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **»Păstorul sufletesc«**. Periodic de predici. Anul I. Nr. 2. Cuprinsul: Vasiliu Pop preot — Dumineca Vameșului; Tit Bud, vicar — Dumineca fiului rătăcit; Dr. Victor Bojor prof. — Intimpinarea Domnului; A Barbolovici vicar — Dumineca lăsatului de carne; Ioan Genț, protopop — Dumineca lăsatului de brânză; Laurențiu Sima, preot — Vorbire la cununie; A. Vicaș, prot., — S. Taină a Eucharistii (urm.); Arion M. Popa, prot. — Oratoria sacră (urm.)

Apare odată pe lună. Pe an costă 10 cor. Redacția e în Șimleul-Silvaniei (Szilagyssomlyó). Recomandăm preoților nostri aceasta foaie de predici, care prin sprijinul și împreună muncirea preoțimeii noastre avem credința, că se va ridica la treapta unui adevărat amvon românesc, așa cum o cere biserica, inima noastră a tuturor și mișcarea națională ce îmbrățează literatura noastră bună.

— **Năvăliri barbare**, novelă de Lucian Bolcaș. Budapesta. Institutul tipografic și de editură, »Luceafărul«. Prețul 1 cor.

Cea ce place în această carte e limba, ce se apropie mult de cea a satelor noastre și de cea ce-o aflăm prin cronicile bătrâne. Subiectul povestirii e luat din vremile vechi, când puhoaiile altor neamuri ne năpădiau tot mereu cu urgia lor moșia și când pepturile fiilor acestui neam, stânjănit și înstrăinat cu vremea în hotarele lui, erau zidul de peatră în care se sfârma cerbicea celor ce se ispiteau să înstrăineze bogățiile și roada pământului nostru. Fondul povestirii altfel s'ar părea cunoscut de altundeva, tot asemenea și scoaterea la iveală a unor personaje. Dar înțelegând gândul bun al autorului: de a pune în mâinile mulțimii — a cărei dreaptă deșteptare trebuie să fie ținta tuturor — o povestire țesută în graiul limpede și frumos al țaranului și luată din viața noastră — nu putem să zicem decât numai cuvinte de laudă.

Numai în casa,

în care copii sunt sărațci și tari, dămnește fericirea și mulțămărea familiară. Unul dintre cele mai bune mijloace pentru păstrarea sănătății copiilor este emulziunea lui Scott, ce se pregătește din cel mai fin ficat de oleiu de știucă de Norvegia, cu adaugere de var fosforic și natric.

Unde se folosește emulziunea lui Scott, acolo nu se află copii slabi ori bolnăvicioși și înapoiți în creștere.

Toți copiii o iau bucuros, căci emulziunea lui Scott e dulce și plăcută și e mistuibilă și pentru stomacul celui mai debil copil.

Pentru veritabila emulsiune alui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Se capătă în toate farmaciile.

Cu provocare la această foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. Budai Emil
»Városi gyógyszerész«
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale Cor. 2.50.

Poșta redacțiunii.

A. Melin. Șchița d-tale am cetit-o cu plăcere și o folosim. Este un bun și făgăduitor început. Sunt în ea și scăderi, dar sunt și unele părți foarte bunișoare. Mai mult zugrăvești, decât povestești; acțiune dramatică nu e, adevărat; chiar și cât este, e banal: Că se îmbăndește omului un vis. Dar stilul și limba modernă, curat românească, ne place. Nu înțelegem titlul. De ce »Frații«, când e numai de un ficior vorbă.

În fine scrie-ne mai de aproape cine ești, de unde ești? și mai trimite-ne.

Gyalár. Pe ce adresă merge foaia, pe a parochii, pe a bisericii sau pe a dtale?

Cui îi place să-și îmbrace copii frumos și ieftine dela Stein S. és Srs, deposit de haine pentru copii, Cluj, Mátyás király-tér Nr. 1.

Haine pentru fetițe dela 1—14 ani cu 1 fl. și mai sus. — Hain pentru băieți 1—14 ani 1 fl. și mai sus. — Căputuri 1—14 ani dela 2 fl. în sus. Pălării, capișoane, șurțe, rochițe, albituri, ciorapi în mare alegere. — Aci se pregătesc corsete după măsură în cele mai noue forme. (79) 19

Fiecare damă

5-6

află la mine câștig lateral prețios cu lucruri de mână, lucrul se dă în ori ce loc! Prospect cu modele gata se trimite pentru 30 fil. (în marce) **Regine Beck.** Viena XX., Brigittenauerlande 28.

Weisz & Comp.

Atelier și magazin
de haine pentru bărbați și copii.
Cluj, Strada Deák Ferencz nr. 9.

Reîntorcându-mă din călătoriile pentru cum-părările de toamnă, îmi iau îndrăzneala de a a-trage luarea aminte a p. t. public și părinți asu-pra prăvălii și magazinului nostru bogat, provăzută cu haine de bărbați și de copii, fiind în stare de a efectua și cele mai delicate comenzi.

Mare magazin de țesături engleze și sco-tiene. Magazin mare de haine gata din pregătire proprie, de blănării și de bunde de oraș și de călătorie, paltoane sport și daneze de piele și alte mărfuri aparținătoare acestui ram.

O singură târguială de probă poate încre-dința pe ori-cine despre aceea, că firma noastră e cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărare.

Cu stimă cere părtinirea prețioasă a p. t. public
(82) 11—20

Weisz & Comp.

„THE STANDARD“

— fondată în anul 1825. —

Efectuește **asigurări pe viață**
pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual	Avere proprie
Cor.: 34,600.000	Cor.: 274,000.000
Dividende solvite	Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000	Cor.: 570,000.000

Agentura generală pentru Transilvania:
Cluj, Strada Ferencz-József Nr. 17.

Filiala pentru Ungaria:
Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4
în Palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:
Edinburg. (Anglia).

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.

Vindecă și înviorează pe lângă garanțe.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra *dure-rilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuițuri de ureche, bătaie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epi-lepsia, circulația neregulată a sângelui* și multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. *In cancelaria mea se află atestate in-curse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimită banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« de oare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja efinătatea crucii mele electro-magnetice o recom-mandă îndeosebi.*

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

MÜLLER ADERT, Budapesta,
6—52 V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

Institutul indigen de asigurare

Fondat la 1868 „**Transsylvania**“ Fondat la 1868

se recomandă pentru încheierea de *Asigurări de foc și asupra vieții, de rente, zestre, pe cheltuelile înmormântării etc.* în toate com-binațiile și cu tarifele cele mai ieftine.

Valori asigurate: **105 milioane cor.** Despăgubiri prestate: **7 milioane coroane.**
Sfaturi în toate afacerile de asigurare se dau fără nici o cheltuială.

Acuisitori buni se caută în condițiuni favorabile.
Agentura generală în Cluj, Emketér 16.
Asigurări se pot face la »Economul« și la **Agentura »Transilvaniei«** în Cluj.

Credit personal!

Cu și fără garanțe pentru ofițieri, preoți, am-ploiați de curte, de stat, pentru am-ploiați privați, pentru învățatori, neguțatori, meserieși, aplicați comerciali, pentru dame cu drept de penziune și pentru privați de ori ce categorie pe un limp de 1/4—25 ani, fiind a se replăti sau în rate tunare, sau la fiecare pătrar sau jumătate de an, când capitalul și camăta deodată se solvesc!

Specialitate: Credit personal în senzul anchetei din Paris-Viena (capitalizarea lefei.)

4%! 4%! 4%! 4%!

Credit real!

dela 300 cor. în sus pe locul I. II și III. pentru posesori de realități, de pământuri, de camete de case provinciale, de vile, de fabrici, de băi de mori, de izvoare minerale și de alte izvoare, pentru posesori de ocne de peatră și or-cefel de proprietăți în mărimea de a 3-a parte a va-lorii prețuite.

Credite pe zidiri!

Pe zidiri de ori ce fel solvibile în 2—3 rate conform stadiului încare se află zidirea.
Convertirea datoriilor la privați și la bănci.

Escompturi de cambii și reescompturi și schimb de accept pentru comercianți! Noi pregătim și finanțăm planuri pentru întreprinderi, cari au să se înființeze. Primim aprecieri tehnice, și geologice prin oameni de specialitate. Ne ocupăm de transformarea întreprinderilor existente în societăți pe acții.

Lucru de tot real! Resolvare repede și discretă prin institute din țară și prin institute engleze-franceze de prima clasă.

Referențe prime! 5—12

Cereți prospect!

Pentru răspuns să se alătore marcă postală!
Meller L. Egyed
Budapest, V., Váci-körut 26.

„Călimdarul dela Cluj.“

pe 1906.

Despărțământul »Cluj« al »Asociațiunii« a scos în biblioteca sa nr. 3. un călimdar admirabil pentru popor.

Costă numai 7 cr. (14 fil.)!

Cuprinde tot ce au alte călimdare bun și de olos, pe lângă aceea o lectură plăcută de învățătură. Relevăm:

Plugarii, poezie de O. Goga.

Grivița de M. Sadoveanu.

Sărbările dela Sibiu. (descriere poporală)

Sfaturi înainte a legii.

Sfaturi împotriva beției. etc.

Călimdarul e împodobit cu multe chipuri rumoase și e netăgăduit

cel mai estin călimdar românesc.

Conducătorii dela sate ar trebui să cumpere cu zecile și sutele și să-l lătească în popor.

Cel ce știe ceti negreșit să-și cumpere

Călimdarul dela Cluj.

La administrația „Revașului“ se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul legată eleg. 2 cor. 50 fil. broșurată 1-50.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici,

de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea.

Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

LUCEAFĂRUL

Institut de arte grafice și editură, Budapesta
IV. strada Molnar Nr. 10.

Editează:

»LUCEAFĂRUL«

revistă pentru literatură și artă, cea mai răspândită și îngrijită revistă ilustrată românească. Apare de 2 ori pe lună, avind de colaboratori cei mai distinși scriitori români.

Directori: A. Ciura, O. Goga, O. C. Tăslăuanu:

Abonament: Ediția simplă: 1 an 12 cor. 6 luni 6 cor. Ediția de lux: 1 an 20 cor. 6 luni 10 cor. Pentru preoți săraci, învățatori și studenți: 1 an 7 cor.

»Nuelușă« revistă umoristică și satirică ilustrată. Apare în mărime de cel puțin 12 pag. ilustrate bogat.

1 an 8 cor. 6 luni 4 cor. Pentru preoți săraci, învățatori și studenți 1 an 6 cor. 6 luni 3 cor.

Volume ed. »Luceafărul«

O. Goga:	Poesii	2 cor. — fil.
»	» (ed. de lux)	3 » — »
I. Agărbiceanu:	Dela Țară	1 » 50 »
I. Ciocirlan:	Traiu nostru	1 » 20 »
A. Ciura:	Icoane	1 » 50 »
Z. Birsan:	Ramuri	2 » — »
M. Gorău:	Nuvele	1 » — »
Révai K.	Coșbuc Kolteményei	1 » 50 »

Porto pentru 1 volum 10 fil. —
»Illustrate« cu motive românești, seria de 20 bucăți 1 c. 20 fil. franco.

»Concepțiunea Mariei« — »Madona Sixtină«, două tablouri artistice, franco, 1 cor.

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU

CLUJ

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în bransa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui **Erich Fabritius** din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.

Diplomă de laudă dela expoziția internațională industrială din Paris 1886.

Distins cu 9 medalii.

Distins cu 9 medalii.

SESZTÁK JÁNOS

4—10

Are atelier de pictură pe porcelan, pe majolică, pe sticlă în Cluj. Str. Jokai Nr. 2. (Casa grofului Rhédey, față în față cu hotelul New-York.)

Pregătește picturi și deseme de probă pentru lucru femeiesc de mână; pe pânză, pe mătasă, pe catifea ș. a., mai departe face întregire de chipuri și lipire pe porcelan, pe majolică și pe sticlă, asemenea dă și instrucție amatorilor în tot felul de pictură.— Preoții cari vor face comande pentru zugrăvirea de biserici vor fi favorisați.

Mare medalie de argint dela soc. de industr. din țară.

Mare surprindere!

In viață nu ți-se dă ocașie mai bună!
300 bucăți numai cu fl. 1-90.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, 36 oare umblă punctuos pentru ce să dă garanță pe 3 ani, 1 cravată de mătasă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsa, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 colou de măgele minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheia patent, recușite de scris de nikel, prima, 1 p. butoni de similii brilante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un draguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 420 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă orologiu — care singur e vrednic bani aceia, costă numai 1 fl. 90.** Trimiterea cu rambursă ori trimitând banii nainte la casa de export pentru oroloage din Svițera

A. Gelb, Krakau N. 40 5

NB. La comande de două garnituri se trimite și un brici fin an gles gratis.